

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

Prof. Ali Ghaffari

نیازی به تحویل دادن جواب این تمرین‌ها نمی‌باشد.

پاسخ سوال شماره یک

پاسخ قسمت الف:

برای این که پاسخ سیستم همگرا باشد، بایستی یا همه مقادیر ویژه ماتریس A دارای قسمت حقیقی منفی باشند و یا شرایط اولیه به گونه‌ای انتخاب شوند که مود ناپایدار (یا مود دارای قسمت حقیقی مثبت) دارای ضریب صفر شده و لذا در پاسخ ظاهر نشود. پس ابتدا باید پاسخ سیستم بدون ورودی را به شرایط اولیه دلخواه $X_0 = [x_{10} \ x_{20} \ x_{30}]^T$ بیابیم.

$$y(t) = Ce^{At}X_0 = CL^{-1}\{(sI - A)^{-1}\}X_0 \quad (1-1)$$

ابتدا به محاسبه ماتریس انتقال حالت $\Phi(t) = L^{-1}\{(sI - A)^{-1}\}$ می‌پردازیم:

ماتریس انتقال حالت:

برای محاسبه ماتریس انتقال حالت سیستم داریم:

$$\Phi(t) = e^{At} = L^{-1}\{(sI - A)^{-1}\} = L^{-1}\left\{\begin{bmatrix} s+1 & -1 & 0 \\ 0 & s+2 & -2 \\ 0 & 0 & s-\beta \end{bmatrix}^{-1}\right\} = L^{-1}\begin{bmatrix} \frac{1}{s+1} & \frac{1}{(s+1)(s+2)} & \frac{2}{(s+1)(s+2)(s-\beta)} \\ 0 & \frac{1}{s+2} & \frac{2}{(s+2)(s-\beta)} \\ 0 & 0 & \frac{1}{s-\beta} \end{bmatrix} \quad (2-1)$$

که با محاسبه معکوس لاپلاس فوق خواهیم داشت:

$$\Phi(t) = e^{At} = \begin{bmatrix} e^{-t} & e^{-t} - e^{-2t} & \left(\frac{-2}{\beta+1}\right)e^{-t} + \left(\frac{2}{\beta+2}\right)e^{-2t} + \left(\frac{2}{(\beta+1)(\beta+2)}\right)e^{\beta t} \\ 0 & e^{-2t} & \left(\frac{2}{\beta+2}\right)(e^{\beta t} - e^{-2t}) \\ 0 & 0 & e^{\beta t} \end{bmatrix} \quad (3-1)$$

پس از محاسبه ماتریس انتقال حالت مطابق رابطه (3-1)، در ادامه پاسخ سیستم را محاسبه می‌کنیم.

پاسخ سیستم:

که عبارت است از:

$$y(t) = CL^{-1}\{(sI - A)^{-1}\}X_0 = \begin{bmatrix} \alpha & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} e^{-t} & e^{-t} - e^{-2t} & \left(\frac{-2}{\beta+1}\right)e^{-t} + \left(\frac{2}{\beta+2}\right)e^{-2t} + \left(\frac{2}{(\beta+1)(\beta+2)}\right)e^{\beta t} \\ 0 & e^{-2t} & \left(\frac{2}{\beta+2}\right)(e^{\beta t} - e^{-2t}) \\ 0 & 0 & e^{\beta t} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_{10} \\ x_{20} \\ x_{30} \end{bmatrix} \quad (4-1)$$

با توجه به رابطه فوق؛ بدیهی است که اگر $x_{30} = 0$ باشد، آن‌گاه هیچ مضربی از مود ناپایدار $e^{\beta t} = e^{+3t}$ در پاسخ $y(t)$ سیستم ظاهر نمی‌شود. لذا شرایط اولیه مناسب برای این کار به صورت زیر است:

$$\text{Initial Condition: } X_0 = \begin{bmatrix} x_{10} \\ x_{20} \\ 0 \end{bmatrix}, \text{ where } x_{10} \text{ and } x_{20} \text{ are arbitrary real constants.} \quad (5-1)$$

پاسخ قسمت ب:

فرض می‌شود که در این قسمت شرایط اولیه نداریم ($X_0 = \vec{0}_{3 \times 1}$) و فقط ورودی پله $u(t) = \begin{cases} 1 & t \geq 0 \\ 0 & t < 0 \end{cases}$ به سیستم اعمال می‌شود. لذا پاسخ سیستم عبارت است از:

$$y(t) = C \left\{ \int_0^t e^{A(t-\tau)} B u(\tau) d\tau \right\} \quad (6-1)$$

لذا این بار باید پس از محاسبه انتگرال کانولوشن فوق، ضریب مربوط به مود e^{-3t} ظاهر شده در پاسخ سیستم را برابر صفر قرار دهیم. خواهیم داشت:

$$y(t) = \begin{bmatrix} \alpha & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} e^{-t} & e^{-t} - e^{-2t} & \left(\frac{-2}{\beta+1}\right)e^{-t} + \left(\frac{2}{\beta+2}\right)e^{-2t} + \left(\frac{2}{(\beta+1)(\beta+2)}\right)e^{\beta t} \\ 0 & e^{-2t} & \left(\frac{2}{\beta+2}\right)(e^{\beta t} - e^{-2t}) \\ 0 & 0 & e^{\beta t} \end{bmatrix} \int_0^t \begin{bmatrix} e^{\tau} & e^{\tau} - e^{2\tau} & \left(\frac{-2}{\beta+1}\right)e^{\tau} + \left(\frac{2}{\beta+2}\right)e^{2\tau} + \left(\frac{2}{(\beta+1)(\beta+2)}\right)e^{-\beta\tau} \\ 0 & e^{2\tau} & \left(\frac{2}{\beta+2}\right)(e^{-\beta\tau} - e^{2\tau}) \\ 0 & 0 & e^{-\beta\tau} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} d\tau \quad (7-1)$$

که پس از ساده‌سازی رابطه فوق و محاسبه پاسخ $y(t)$ ، ضریب مود e^{-3t} در پاسخ برابر $1 + \frac{2}{\beta+2} + \frac{2\alpha}{(\beta+1)(\beta+2)}$ می‌شود که باید برابر صفر قرار دهیم:

$$1 + \frac{2}{\beta+2} + \frac{2\alpha}{(\beta+1)(\beta+2)} = 0 \Rightarrow \frac{2\alpha}{(\beta+1)(\beta+2)} = -1 - \frac{2}{\beta+2} \rightarrow \alpha = -\frac{(\beta+1)(\beta+4)}{2} = 1 \quad (8-1)$$

پاسخ سوال شماره دو

برای محاسبه پاسخ $y(t)$ از رابطه زیر استفاده می‌کنیم:

$$y(t) = C \left\{ \Phi(t)x_0 + \int_0^t \Phi(t-\tau) B u(\tau) d\tau \right\} \quad (1-2)$$

همان طور که ملاحظه می‌شود، ابتدا بایستی ماتریس انتقال حالت را محاسبه کنیم:

ماتریس انتقال حالت:

داریم:

$$\Phi(t) = L^{-1}\{(sI - A)^{-1}\} = L^{-1}\left\{ \begin{bmatrix} s-1 & 0 \\ -1 & s-1 \end{bmatrix}^{-1} \right\} = L^{-1}\left\{ \begin{bmatrix} s-1 & 0 \\ 1 & (s-1)^2 \end{bmatrix} \right\} = \begin{bmatrix} e^t & 0 \\ te^t & e^t \end{bmatrix} \quad (2-2)$$

و پاسخ سیستم عبارت خواهد بود از:

$$y(t) = C \left\{ \Phi(t)x_0 + \int_0^t \Phi(t-\tau) B u(\tau) d\tau \right\} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} \left\{ \begin{bmatrix} e^t & 0 \\ te^t & e^t \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + \int_0^t \begin{bmatrix} e^{t-\tau} & 0 \\ (t-\tau)e^{t-\tau} & e^{t-\tau} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} d\tau \right\} \quad (3-2)$$

با ساده‌سازی رابطه فوق خواهیم داشت:

$$y(t) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} \left\{ \begin{bmatrix} e^t & 0 \\ te^t & e^t \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + \int_0^t \begin{bmatrix} e^{t-\tau} & 0 \\ (t-\tau+1)e^{t-\tau} & e^{t-\tau} \end{bmatrix} d\tau \right\} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} \left\{ \begin{bmatrix} e^t \\ (t+1)e^t \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \int_0^t e^{t-\tau} d\tau \\ \int_0^t (t-\tau+1)e^{t-\tau} d\tau \end{bmatrix} \right\} \quad (4-2)$$

که داریم:

$$y(t) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} \left\{ \begin{bmatrix} e^t \\ (t+1)e^t \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} e^t - 1 \\ -t(1+e^t) \end{bmatrix} \right\} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2e^t - 1 \\ e^t - t \end{bmatrix} = 3e^t - t - 1 \quad (5-2)$$

پاسخ سوال شماره سه

می‌دانیم پاسخ سیستم دینامیکی نامتغیر با زمان (LTI) در حالت بدون ورودی ($u = 0$) به شرایط اولیه دلخواه x_0 از رابطه:

$$y_{1 \times 1}(t) = \underbrace{[C]_{1 \times 2}}_{=\Psi_{1 \times 2}} [e^{At}]_{2 \times 2} [x_0]_{2 \times 1} = [\Psi_{1 \times 2}] [x_0]_{2 \times 1} \quad (1-3)$$

پیدا می‌شود. در نتیجه داریم:

$$\begin{aligned} \text{if } x_0 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0/\Delta \end{bmatrix} &\Rightarrow y(t) = [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} 1 \\ 0/\Delta \end{bmatrix} = e^{-t} - 0/\Delta e^{-\tau t} \\ \text{if } x_0 = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} &\Rightarrow y(t) = [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = 0/\Delta e^{-t} - e^{-\tau t} \end{aligned} \Rightarrow \begin{cases} \Psi_{11} + 0/\Delta \Psi_{12} = e^{-t} - 0/\Delta e^{-\tau t} \\ -\Psi_{11} + \Psi_{12} = 0/\Delta e^{-t} - e^{-\tau t} \end{cases} \quad (2-3)$$

با حل دستگاه معادلات (2-3) فوق، مجهول‌های Ψ_{11} و Ψ_{12} به دست می‌آیند:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0/\Delta \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Psi_{11} \\ \Psi_{12} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} e^{-t} - 0/\Delta e^{-\tau t} \\ 0/\Delta e^{-t} - e^{-\tau t} \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} \Psi_{11} \\ \Psi_{12} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0/\Delta \\ -1 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} e^{-t} - 0/\Delta e^{-\tau t} \\ 0/\Delta e^{-t} - e^{-\tau t} \end{bmatrix} = \quad (3-3)$$

و داریم: $\Psi_{12} = e^{-t} - e^{-\tau t}$ و $\Psi_{11} = 0/\Delta e^{-t}$.

حالا برای یافتن خواسته سوال (4) داریم:

$$\begin{aligned} \text{if } x_0 = \begin{bmatrix} 2 \\ 0/\Delta \end{bmatrix} &\Rightarrow y(t) = [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} 2 \\ 0/\Delta \end{bmatrix} = 2\Psi_{11} + 0/\Delta \Psi_{12} = 2(0/\Delta e^{-t}) + 0/\Delta (e^{-t} - e^{-\tau t}) \Rightarrow \\ ? = y(t) &= 1/\Delta e^{-t} - 0/\Delta e^{-\tau t} \end{aligned} \quad (4-3)$$

پاسخ سوال شماره چهار:

می‌دانیم پاسخ سیستم دینامیکی نامتغیر با زمان (LTI) با ورودی پله‌ای واحد ($u = 1$) به شرایط اولیه دلخواه x_0 از رابطه:

$$y_{1 \times 1}(t) = \underbrace{[C]_{1 \times 2}}_{=\Psi_{1 \times 2}} [e^{At}]_{2 \times 2} [x_0]_{2 \times 1} + \underbrace{[C]_{1 \times 2}}_{=\Psi_{1 \times 2}} \underbrace{[e^{At}]_{2 \times 2}}_{=\Psi_{2 \times 2}} \underbrace{\int_0^t e^{-A\tau} B u(\tau) d\tau}_{=1} + D u(\tau) \quad (1-4)$$

پیدا می‌شود. در نتیجه داریم:

$$\begin{aligned} \text{if } x_0 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} &\Rightarrow y(t) = [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} \Psi_{11} \\ \Psi_{21} \end{bmatrix} + D = 0/\Delta - 0/\Delta e^{-t} + e^{-\tau t} \quad (*) \\ \text{if } x_0 = \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \end{bmatrix} &\Rightarrow y(t) = [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \end{bmatrix} + [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} \Psi_{11} \\ \Psi_{21} \end{bmatrix} + D = 0/\Delta - e^{-t} + 1/\Delta e^{-\tau t} \quad (**) \end{aligned} \quad (2-4)$$

حال برای محاسبه خواسته سوال (4)، توجه داریم که:

$$\text{if } x_0 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Rightarrow y(t) = [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} + [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} \Psi_{11} \\ \Psi_{21} \end{bmatrix} + D = [\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} \Psi_{11} \\ \Psi_{21} \end{bmatrix} + D \quad (3-4)$$

در نتیجه کافی است که عبارت (*) را در (-2) ضرب نموده و با عبارت (***) جمع کنیم تا خواسته سوال به دست آید:

$$-2 \times (*) + (**): -[\Psi_{11} \quad \Psi_{12}] \begin{bmatrix} \Psi_{11} \\ \Psi_{21} \end{bmatrix} - D = -0/\Delta (1 + e^{-\tau t}) \Rightarrow ? = y(t) = \frac{(1 + e^{-\tau t})}{2} \quad (4-4)$$